

ganddynt wrth ddefnyddio samplau cleifion. Bydd yr astudiaethau yn ychwanegu at ein gwybodaeth epidemioleg moleciwlar o'r boblogaeth Gymreig ac o help gyda datblygiad adnoddau patholeg moleciwlar o fewn y Gwasanaeth Iechyd Cenedlaethol yn ei dadansoddiadau rheolaidd. Gyda'u gilydd bydd hyn yn cyflymu penderfyniadau ac yn caniatáu i gelifion yn y clinic i gael eu paru gyda'r triniaeth mwyaf addas ar gyfer y diffyg moleciwlar sydd yn bresennol o fewn y tiwmor.

Cancer Research Wales Ymchwil Canser Cymru

caiff yr holl arian a gesglir ei wario yng Nghymru

mae ein hymchwil yn achub bywydau

Ymchwil Canser Cymru

Ysbyty Felindre, Yr Eglwys Newydd, Caerdydd CF14 2TL

Ffoniwch ni ar **029 2031 6976** neu

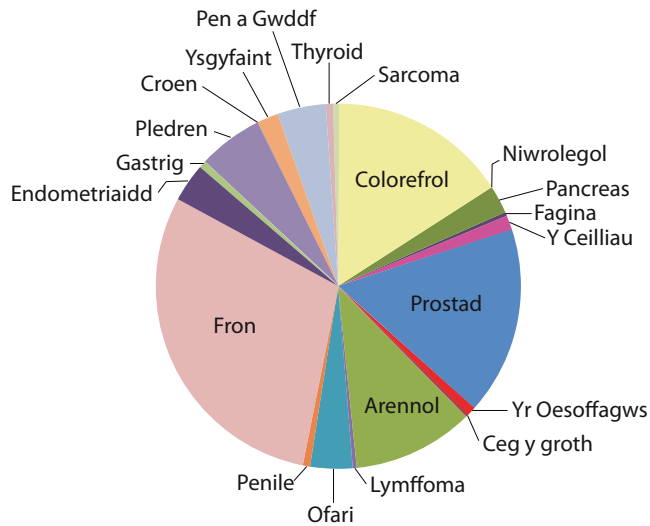
ewch i www.cancerresearchwales.co.uk

Mae Ymchwil Cancer Cymru (YCC) yn falch o fod yn un o brif fuddsoddwyr a partner sy'n cyd-weithio ym Manc Cancer Cymru (BCC). Wedi'i ffurfio yn wreiddiol yn 2003 mae BCC yn storio samplau o tiwmor, gwaed a meinwe cyffredin ar gyfer ymchwil yn y dyfodol. Mae'r samplau yn cael eu casglu gan gleifion, gyda'u caniatâd, sydd yn cael triniaeth neu llawfeddygaeth fel rhan o'u diagnosis.

Mae saith ysbyty ar draws Cymru yn cymryd rhan gan gynnwys ysbytai Singleton a Treforus yn Abertawe; ysbyty Llwynhelyg yn Hwlfordd; Ysbyty Brenhinol Gwent yng Nghasnewydd, Ysbyty Brifysgol Cymru a Llandochoau yng Nghaerdydd ac Ysbyty Gwynedd ym Mangor. Hyd yma mae dros 6,000 o samplau wedi'u casglu sydd yn cwmpasu canserau penodol o ran lleoliad. Am fanylion llawn a cymharol edrychwch ar y siart dafellog.

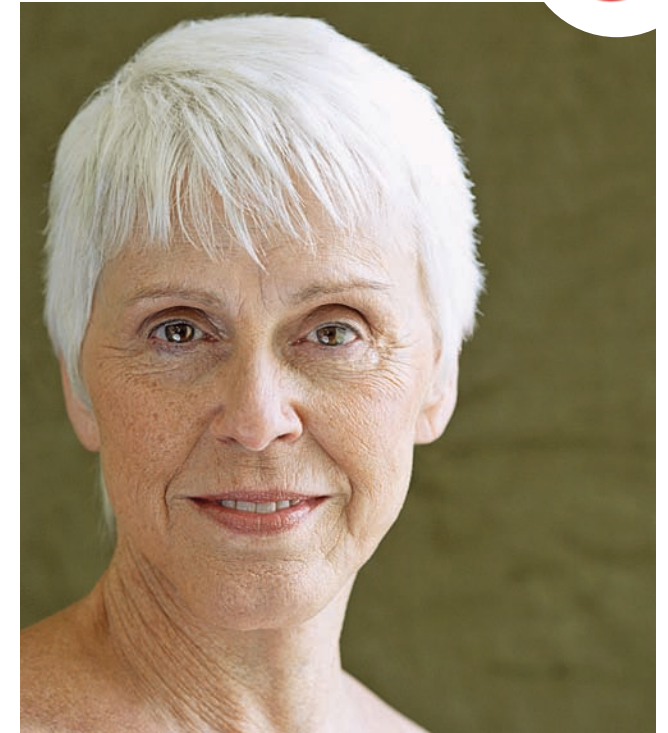

Y sialens i'r oncolegydd yw'r gallu i ddarogan yn union beth yw cwrs clinigol yr haint yng nghleifion cancer. Hyd yn oed i gleifion gyda yr un math, hyd a graddfa o ganser mae'r

canlyniadau i'r cleifion yn gallu newid yn ryfeddol. Mae hyn oherwydd y gwahaniaeth moleciwlar sy'n bodoli rhwng unigolion a'u tiwmorau. Mae'r gwahaniaethau biolegol yma a goblygiadau sylweddol yn risg cancer, datblygiad ymosodol yr haint ac ymateb i driniaeth. Mae nodwedd moleciwlar holl samplau tiwmor o grwpiau sydd wedi'u diffinio ac yn gyhwysfawr o fewn BCC yn helpu gyda'r materion yma. Mae o fudd sylweddol i ddarganfod olion o ddatblygiad yr haint ac ymateb i driniaeth.

Yn y pen draw mae hyn yn mynd i alluogi i glinigwyr ddod i benderfyniadau gwell ar driniaethau wedi'u selio ar y proffil genetig a biolegol sydd o fewn tiwmor unigol. Mae strategaethau fel hyn yn bwysig yn y cyfnod cyfredol o therapi tagedu moleciwlar lle mae cyffuriau yn cael eu cynllunio yn ôl rhesymeg i ymladd diffygion biolegol mewn tiwmor. Er bod rhai o'r cyffuriau newydd yn dangos budd clir o ran goroesi a/neu goroesi gyda dilyniant rhydd i gleifion cancer gyda prognosis gwael mae rhaid cofio nad yw pob claf yn ymateb yn ffafriol. Mae targedu gwell o gleifion trwy proffil moleciwlar yn golygu peidio cynnig triniaeth anaddas i gleifion lle na fyddai'r cyffwr o fudd clinigol na fel arall. Mae hyn yn arbed amser ac adnoddau sydd yn y pen draw er budd cleifion gyda cancer.

Mae ymchwil cymhwysol a trawsfudol yn ffurfio rhan anatod o strategaeth cyflawn YCC. Felly mae'r defnydd o samplau meinwe sydd ar gael o BCC yn galluogi i YCC i chwarae rhan allweddol i gyflymu effaith clinigol darganfyddiadau o'r labordai gan y gwahanol grwpiau ymchwil sydd yn cael eu cyllido gennym. Mae'r prosiectau yma yn cynnwys FAK fel determinant gwrthsafiad endocrin cancer y fron, olion bôn-gelloedd cancer a ffactorau prognosis yn cancer o'r colon a'r aren a celloedd heintrydd a moleciwlau perthnasol fel olion o ddatblygiad haint a daroganwyr adwaith triniaeth o cancer y prostad.

Galluogodd cefnogaeth YCC i gam gyntaf i nodweddu moleciwlar o holl samplau o cancer o'r prostad, y fron a'r colon sydd yn BCC. Mae gwahanol genynnau allweddol sydd wedi'u cysylltu â dechreuad a ffyrnigrwydd canserau o'r prostad, y fron a'r colon yn cael eu asesu ar hyn o bryd, y cyfan a goblygiadau i driniaethau gyda gwahanol therapïau moleciwlar. Wedi gorffen y gwaith, mi fydd y gwybodath yn cael ei gysylltu i data-basau i benderfynu canlyniadau clinigol. Bydd hyn yn dagelu llofnod moleciwlar unigryw ac ôl bysedd genetig sydd o gymorth i ddarogan ymateb triniaeth gan gyffuriau penodol.

Bydd astudiaethau proffilio moleciwlar o werth ychwanegol i samplau y BCC gan fydd gwyddonwyr yn gallu gwella y graddau o soffistigeiddrwydd y cwestiynnau a ofynnir